

Verklaring

Archief Philip Staal

Bij dezen wil ik, Chaya Brasz, Mevo Harari 40, 97886 Jerusalem, Israel, graag de volgende verklaring afleggen over het gebruik van gemeenschapsgelden.

Tussen 1987 en juli 2003 heb ik gewerkt bij het Center for Research on Dutch Jewry, Hebrew University, Jerusalem. Sinds 1994 was ik daar directeur. Mijn salaris werd gedeeltelijk door de universiteit betaald en gedeeltelijk door de Foundation for Research on Dutch Jewry. In de laatste jaren van mijn werkzaamheden voor het Center, heb ik me (1997-2000) intensief beziggehouden met het voor het Centrum binnenhalen van de Dolmangelden (hier HONI genoemd) en vervolgens (1999-2002) met het hele proces dat erop was gericht om de zogenaamde marorgelden binnen te halen. Dit laatste werd grotendeels geleid door de heer A. Roet, voorzitter van Stichting Platform Israel.

Dankzij mijn inzet bij HONI (de Israelische organisatie die de Dolmangelden verdeelde) hebben wij voor projecten van het Centrum een ruim bedrag gekregen, circa NIS 380.000,-. Deze projecten waren in juli 2003, toen ik het Centrum noodgedwongen moest verlaten, nog in volle gang. Het bestuur had mij verzocht zelf deze projecten uit te voeren aangezien dat binnen mijn taakomschrijving paste. Voor de Foundation werd dat mijn hoofdbezigheid gedurende de laatste jaren. Ik werd dienovereenkomstig ook uit die gelden betaald.

In de periode 2000–2002 verrichtte ik naast mijn gewone werk zeer regelmatig werkzaamheden voor SPI, de SMO en de Verificatiecommissie. Het ging voornamelijk om het geven van adviezen, opstellen van rapporten, lezingen, voorlichting, onderzoek. In deze periode werd dhr A. Roet tevens voorzitter van de Foundation for Research on Dutch Jewry en dus mijn baas. Voor de door mij verrichte werkzaamheden is in die jaren betaald. Ik had dat eerst niet verwacht maar de heer Roet liet mij op een gegeven moment een volledige berekening maken en indienen volgens door hem genoemde tarieven. Naar ik aanneem gebeurde dat betalen vanuit Nederland uit daarvoor beschikbaar staande overheidsgelden. In totaal ging het om een bedrag van circa NIS 65,000.- Het grootste deel daarvan, ruim 49,000.- is eerst vanuit Nederland naar de Stichting Platform Israel gestort en heeft daar geruime tijd gestaan voordat het werd gestort naar de Foundation for Research on Dutch Jewry. Het andere deel is vanuit Nederland door de SMO rechtstreeks gestort op de bankrekening van de Foundation for Research on Dutch Jewry.

Hoewel beide sommen uiteraard voor mij bedoeld waren als betaling voor verrichte werkzaamheden heb ik zelf deze gelden niet als salaris in ontvangst willen nemen, maar willen besteden aan een goed doel. Ik was in die tijd helemaal niet op extra geld uit aangezien ik een vast salaris had bij het Centrum en omdat anderen op vrijwillige basis eveneens veel tijd en energie gaven aan de zaak waarvoor wij allen stonden, de teruggave van de in de oorlog geroofde Shoah-gelden aan de Joodse gemeenschap.

Mijn baas, A. Roet, haalde mij over om het geld niet zelf in ontvangst te nemen en te besteden aan een goed doel naar eigen keuze, maar het rechtstreeks te laten overmaken naar de kas van de Foundation for Research on Dutch Jewry. Hij beloofde mij dat het geld zou worden besteed aan een administratieve kracht voor mij. Hoewel dat niet tot mijn taakomschrijving hoorde deed ik op het Centrum altijd de administratie naast mijn gewone werkzaamheden om de simpele reden dat er nooit geld was voor een administratieve kracht. Ik vroeg het bestuur al jarenlang om een administratieve kracht, vooral voor het werk voor de Foundation, dat steeds meer tijd eiste. Voor mij was de door Roet voorgestelde regeling voor het door mij verdiende geld dan ook een uitkomst. Hij wist dat en dat was dan ook de reden dat hij mij een administratieve kracht beloofde.

Zodoende is het geld –in totaal circa NIS 65,000.- overgemaakt naar de Foundation en niet naar mijzelf. Omdat ik de Foundation volledig vertrouwde en de afspraken tussen de heer Roet en mij niet op vergaderingen ter sprake zijn gekomen, bestaan daarvan geen schriftelijke gegevens, anders dan dat het geld dat voor mij was bedoeld feitelijk altijd in de Foundation is gebleven.

Toen de heer Roet zich realiseerde dat hij, door mij te laten werken, geld voor de Foundation kon binnenhalen verzocht hij mij in de tweede helft van 2002 om vergaderingen van SPI bij te wonen als adviseur. Hij kon daarvoor dan advieskosten claimen die hij -alsof ze voor mij bedoeld waren- kon overhevelen naar de Foundation. In het verleden had ik als adviseur vergaderingen bijgewoond maar was daar mee opgehouden toen het niet langer relevant was. Ik heb nooit enige compensatie voor mijn werk in ontvangst genomen en daar zelfs niet om gevraagd. Dat er zoiets bestond als aanwezigheidsgelden was mij in die eerste periode niet bekend. Toen A. Roet mij echter in de tweede helft van 2002 opnieuw verzocht om vergaderingen bij te gaan wonen realiseerde ik mij dat het om een fictieve regeling ging, die mij veel tijd zou kosten en me bovendien zou betrekken in het op oneigenlijke wijze overhevelen van gemeenschapsgelden naar de organisatie waarvoor ik werkte. Ik heb dat toen geweigerd en gezegd dat ik altijd bereid was om een advies te geven als daar om werd verzocht, maar dat ik niet de vergaderingen kwam bijwonen om op die manier gelden naar de Foundation over te hevelen. Vanaf dat moment bekoelde de relatie tussen A. Roet en mij. Voor hem verloor ik een groot deel van de waarde die ik voor hem had ten aanzien van het Centrum en dat is mijns inziens de reden waarom hij mij in een iets later stadium niet heeft willen beschermen tegen een aanval op mijn baan door Prof Yosef Kaplan. Als ik wel geld zou hebben binnengebracht door naar die vergaderingen van SPI te gaan zou ik die baan mogelijk nog hebben gehad.

Aan de benoeming van de administratieve kracht zijn we door alle drukte niet direct toegekomen en ten gevolge van de verdere ontwikkelingen heb ik die administratieve kracht ook nooit meer gekregen. Het Centrum verhuisde namelijk in 2002 naar een nieuw gebouw en Prof Yosef Kaplan, academisch hoofd van het Centrum, kwam daardoor voor het eerst vlakbij het Centrum te zitten. Tegelijkertijd versterkte het bestuur zich onder leiding van de heer A. Roet. Noch Prof Kaplan, noch A. Roet overlegde met de bestaande leiding van het Centrum, de directeur (dat was ik). Geïrriteerd omdat ik hem niet had willen gehoorzamen inzake het bijwonen van SPI vergaderingen was Roet er steeds meer op uit om mij “onder de duim” te krijgen. De sfeer was onprettig. Prof. Kaplan, die tegelijkertijd zijn positie in het Centrum wilde versterken besloot achter mijn rug om zich geheel van mij te ontdoen, zodat het Centrum uitsluitend van hemzelf (nu de enige nog aanwezige historicus) zou worden. Toen de ontstane situatie en spanning tot een botsing leidde, spande prof Kaplan de heer A. Roet voor zijn karretje teneinde mijn ontslag te bewerkstelligen zowel bij de Foundation als bij de universiteit. Dat ging met zeer veel agressie gepaard. Ik zal daar niet verder op ingaan omdat het hier niet ter zake is. Een ieder die de heer Roet als vijand heeft gehad weet met hoeveel kracht hij zo iets doet. Dat het voor mij na al die jaren trouwe dienst zeer traumatisch was, is duidelijk.

Zelf verwachtte ik dat na het ontslag in juli 2003, overleg zou ontstaan met het bestuur over allerlei zaken die ze mij nog schuldig waren, onder andere vakantiedagen. Tevens was ik van mening dat het bedrag dat ik aan de Foundation na had gelaten nu niet kon worden besteed aan het doel waarvoor ik dat had gedaan, nl. de benoeming van een administratieve kracht voor MIJ. Ik verzocht om tot een redelijk voorstel daarover te komen en stelde zelf een compromis voor. Ik kreeg daarop nooit enig antwoord. Mijn vele verzoeken om communicatie op menselijk niveau werden met een diep zwijgen of –soms- met een agressieve brief van een advocaat beantwoord. Aan bestuursleden was verboden met mij in contact te treden. Hierdoor werd ik gedwongen om zelf een advocaat te nemen die om contact en bemiddeling verzocht maar eveneens geen enkel antwoord kreeg. Inmiddels was ik mijn salaris (40% van het gezinsinkomen) kwijt en raakte mijn gezin in financiële moeilijkheden.

Hierbij ontstond een grote ongelijkheid tussen de twee partijen: de heer Roet en het bestuur van de Foundation betaalden hun advocaat uit de kas van de Foundation, dwz van de enige “vrije” (niet aan projecten gebonden) gelden die er waren, namelijk de gelden die ik zelf had verdiend en geschonken en dat waren voor zover ik weet Nederlandse overheidsgelden. Bovendien werden twee secretaresses aangesteld om het administratieve werk in het Centrum te gaan doen. De ene werkt voor Prof Kaplan en wordt mogelijk door de universiteit betaald, de tweede werkt voor de Foundation en is dus eigenlijk de administratieve kracht die ik had moeten krijgen. Deze laatste wordt eveneens betaald uit het geld dat door mij is verdiend. Zelf werd ik tot 1 juli 2003 uit de HONI-gelden betaald. Geen van beide dames zijn gekwalificeerd of in staat om de twee HONI-projecten waaraan ik werkte voort te zetten. Zij kunnen dan ook niet uit HONI-gelden worden betaald en worden dus betaald uit het andere geld dat ik daar achterliet: het geld dat ik zelf met werken had verdiend. Ik kreeg geen kans om dat geld voor mezelf terug te claimen nu het niet werd besteed aan het doel waarvoor ik het had gegeven. Ik beschouw vooral de besteding ervan aan een advocaat die tegen mij is ingezet als erger dan diefstal. Bij diefstal raak je alleen maar iets kwijt. In dit geval werd datgene dat me afhandig was gemaakt ook nog tegen mij ingezet. Geld om me daar tegen te verdedigen hadden wij niet. Ik heb geld geleend om

mijn advocaat te kunnen betalen. Mijn gezin is door deze affaire in financiële moeilijkheden gebracht. Het zijn de voor mijn werkzaamheden betaalde overheidsgelden die het aan de Foundation for Research on Dutch Jewry mogelijk maakten om dit zo te doen.

In december 2003 heb ik zowel de universiteit als de Foundation voor de arbeidsrechtbank gedaagd en mijn baan teruggeëist. Enkele uren voor de zitting werd besloten een bemiddelingspoging te organiseren die inmiddels in januari, februari en maart 2004 plaatsvond. De uitkomst daarvan was dat de menselijke relaties inmiddels zodanig zijn verstoord dat ik niet terug kan naar mijn baan maar een extra financiële compensatie zal krijgen die wat de Foundation betreft na onderhandelingen op een compromis van NIS 50,000.- neerkomt, inclusief de vakantiedagen en andere claims die ik had.

Bij dat compromis heb ik me neergelegd maar het contract is nog niet getekend en inmiddels hoorde ik dat A. Roet nu in termijnen wil betalen, iets dat me al was voorspeld door andere mensen die de afgelopen jaren ook geld van hem moesten terugkrijgen. Over rente wordt uiteraard met geen woord gerept.

Of het contract uiteindelijk zal worden getekend en hoe het er dan uit zal zien en of het vervolgens correct zal worden uitgevoerd weet ik niet.

Wel wil ik hier nog eens benadrukken dat mij mijns inziens in de tweede helft van 2002 een zeer dubieus voorstel werd gedaan, waar ik gelukkig nee tegen heb gezegd. In het kielzog van die gebeurtenis (maar om andere redenen) ben ik ontslagen waarbij het door mijzelf verdiende en aan de Foundation geschonken geld op grove wijze tegen mij en mijn gezin zijn ingezet. Niet alleen om me mijn salaris af te pakken maar tevens om mij nog eens extra en onnodig op kosten te jagen. Bovendien is mij ieder normaal menselijk contact geweigerd en zijn pogingen gedaan om mijn goede naam kapot te maken en mij te isoleren in de gemeenschap. Die pogingen zijn niet succesvol geweest, maar ik ervaar het allemaal wel als een vorm van terreur waarmee wij nu al bijna aan jaar te maken hebben en waaraan vooralsnog geen einde lijkt te komen.

Chaya Brasz
Jeruzalem